

قودص دیحوت ۱۲.

(۱۴۰۲/۱۰/۲۰)

۱۴۰۲ د ۲۰، هېنښ راهې - (۱۴۰۲-۱۴۰۳) ښوونکي لاس

- (هېڅکې) رات فگشپ
- «لوقل ناعفرت ناتهدهش»: هېر قف حرش
 - هېق سېه ن ت ف زا دعب نېتهدهش تېر وځم
- عم تجم ل مطن لاطفح، ېره اط نېتهدهش اب مالسا ققحت
 - باحصا ندوب نوتفم
 - رافک ېره اط نېتهدهش شريډپ راي عم
 - نامثع لتق اب (مالس لاهېل) ېل ع امام لماعت ېه وېش، نېفرط اب ېه ارمه مدع
 - واته فالخ ندوبن ېغامچ رب ېدهاش، رکبوبا طسوت ېلل لوسر رب زامن هماقا مدع
 - رات فگ و داقتع اېانعمه ب لوق، «لوقل ناعفرت ناتهدهش»
- ېغلل هق هگدې زا «فعض» ېه ژاو
 - فعض و داي دزا: دض ېناعم اړاد ېاهدام، «فعض» ېه دام
 - سېي اقم رد «فعض» ېه دام رد لصا ود دوجو
 - قېقحت ل رد «فعض» ېه دام رد لصا ود دوجو
 - ېي انث تاملك ېريگراک هب رد رش ب ترطف
- ېوغل ېه دغاق ود طسوت نآ لېلحت و ېي انث ود هې يثالث تاملك تشگزاب
 - تاملك لېکشت و اهنآ ماغدا و ېي انث تاملك لوا فرح و مود فرح کارتشا (ف) ېي يثالث
 - يثالث تاملك لېکشت و اهنآ ماغدا و ېي انث تاملك مود فرح کارتشا (ب)
- نآ ېانعم ود ندوب داضتم لېلد فشک و «فعض» ېه دام رد هغاق ود ره قېبطت
- «وفع» هدام رد دض ېانعم ود، تلوق و داي دزا
- «اچاکن نوډجېال نېذلا ففعت سېل و» ېه ېي رد چاکن بلط و ېزروتفع ېانعم

- غللا هقف رد تاملك زار يريگ عماج يهويش

(هدي کچ) رات فگ ش ی پ

«لمعلانا فعاضا ت و لوقلا ناعفرت ناتداهش» رقف حرش

ن و هیما ینب ینتف اب مالسلا هیلع یلع اماما ج اوم ینوح؛ هفیقس ینتف زا دعب نیتداهش تیروحم
تغل رد ییانت تاملک هب یثالث تاملک تشگزاب؛ هغلل هقف هاگدی د زا «فعض» ژاو؛ نامثع
ییانت تاملک رد هدعاق ود کمک اب فعض دام رد دض یانعم هیجوت؛ نآ دعاق ود یفرعم

ناتداهش: یه رقف حرش
»لوقلا ناعفرت

هَلْ إِالْ نَأْ دَهْ شَأْوُ ، هَسْ فَن يَلْعَ هَلْ وَبَقْ بَجْ وَأَوْ ، هَقْلْ خَلْ هَاضَتْ رَا يَذَلْ دَمَحْ لَابْ هَدْمَحْ نَوُ»
 نَاعَفَرْتِ نَاتَدَاهَشْ ، هَلْ وَسُرُوْ هَدْبَعْ دَمَحْ نَأْ دَهْ شَأْوُ ، هَلْ كَيْرِشْ أَلْ هَدَحُوْ هَلَّلْ أَلْ
 «هَيَفْ نَاعَضُوْتِ نَازِيْمْ لَقِثُوْ ، هَنَمْ نَاعَفَرْتِ نَازِيْمٌ فَخْ ، لَمْعَلْ نَاعَضَاتُوْ ، لَوْ قُلْ

«لَزَنَمْ مِمْهَرِّ لَزَنَمْ أَكَلْ دَنْعْ مُهْ لَزْنُلْ لَزَنْ مِلَّيَّابْ هَلْ لِّلْ وُسْرَ اِيْ تُلُقْ»
[2]. «هَنْتَفْ لَزَنَمْ بَلَّاقْفِ هَنْتَفْ»

مالمالسلالهلعلترضحكهلاوهلعلللللالصلادخرلملپتداهشزالدعبزورطفه،مهدلملامتجالمدنبدردادتیروم«ناتداهش»نیاكهلمیهاتفرگرارقریاضفردامآلعفینعی،«ناتداهش»:دنیامرفیمردهن،تساهاتفرگرارقرلمانطابردوشدوخصاخیانعمهب،طئارشنآردصخالاینعملابنامیاتیرومناتداهشنیاكهتسانزورنآلا؛«ناتداهش»:دنیامرفیمادلیرهاظماکحانایرجیاضفتسانتروصنیاهبمهیعامتچاروماردنآباتزابباسحیور،تسانآتیتیعقاوكهشیتیعقاو.درداد

[1]. ۷۳ ص، ۱ ج، دیحوتلا، قودص خیش.

[2]. ۲۲۰ ص، ۱ ج، (حلاص یحبص یهخسن ساسا رب) هغال بلا جهن.

نیت داهش اب مال سا ققحت
عمت جمل ا مظنل اظفح ، یرهاظ

باحصا ندوب نوت فم

عجار هک می تشاد یثحب، هق یه تشابم رد شپ لاس دنچ. ریخ ای متفگ لبق یه سلج رد منادیمن
نی ظافلا نی. منکیم هراشا نآ هب نآلا. مدرک ضرع ار یبلطم اجنآ. دش تبحص قسف و تلادع هب
ناشدوخ تی عقاو یارب هک دنتسه یظافلا، تلادع، قسف، مالسا، نامیا، تداهش لثم ینیچ
یباتزاب کی، دراد هتفابمه تای عقاو هک یظافلا نی اما. تسا اهنآ تی عقاو، مه هل عوضوم. دنتسه
نآ اذل. دراد توافت یلیخ، دیوگیمن نآ یوغل یانعم رد امش هچنآ اب هک دراد یعامتجا طباور و قوقح رد
ینیچ نی، عضو ثیح زا ینیعی. هکلم هب طوبرم تسا یرما تلادع هک میرادن یدی درت مدرک ضرع اج
تسین یاهراچ، اضف نآ رد. دراد یماکح هق رد هک دوشیم ی تلادع، دیایم هق هب یتقو یلو. تسا
و دنزن رس قسف وا زا هک منادیمن یسک ار لداع، هق رد. میورب تلادع رد ییارگراتفر غارس هک
نی نیرخاتم روهشم. دوب ییاه تشب اجنآ رد؛ تسیچ تلادع یه کلم نآ الاح. دهیم ماجنا ار تابجاو
مینک راک هچ ار نی دیاب هک دش ثحب. «هکلم هلداعلا»: دنتفگیم هک دوب

بلق. تسا نآ هب داقتعاً، «ناتداهش» نی زا دوصقم هک میرادن یکش؛ تسا روطنیم مه اجنی رد
دهاوخم یتقو، تسا نی، نآ یه روج و عضو و لصا نوچ هک تسین نی نآ یانعم اما. دیوگب ار نآ دیاب
اهق زا یضعب اذل. دشاب یبلق داقتعاً نامه شدیق، دورب راک هب مالسا یعامتجا مظن و قوقح رد
اجنامه، بُخ. تسین یفاک، درادن یاهدیق هک میراد ملع، لاجنی رد و تفگ نی تداهش رگا: دناه تفگ
هتثب نی اب. تسین مولعم، هتکن نی هک - تسه مه یبوخ یلیخ یاهتثب - دنراد اهق زا یاهدع
شلد رد هک میتسه عطاق. تسا قفانم هک میتسه عطاق، تفگ نی تداهش یتقو. تسا فاص
ناملسم رگید، میتسه عطاق یتقو هک تسای فرح هچ نی. تسا هتفگ نابز هب اهنت و تسین
طباض ندرک روح و تفج روح کی. تسا یسالک طباض رد نداتفا ریگ یارب اهنیا؟! تسین
هک تسا هدوب مولعم مه لوا زور نامه زا؛ تسا حضاو هک تسا نی هدنب نامگ الا و تسای سالک
یارب دراد مه یعضو اما. تسا نی اب هارمه هک دراد ی عقاو عضو کی، نیتداهش؛ ... نی تداهش نوتفگ
اب یراک اجنی. دوش هدایپ معماچ رد دراد هک یتی عقاو نآ هب مالسا مکح هکنیا یارب. یعامتجا مظن
تسا مامت، یتفگ یتقو. میه اوخم نیتداهش وت زا ام اجنی رد، تسیچ تلدد رد هک میرادن نی

هیلع شایگدنز یاپ و رس نایفسوبا هکنیا رد دنکیم یدی درت یسک هچ؛ مدزیم ار نآ لاثم هشی مه
هکم رود مالسا رگشل دنیبیم و هتشادرب اکتم یور زا رس حبص هعقد کی الاح؟! تسا هدوب مالسا
هباحص زا ار وا تنسلها. دیوگیم نیتداهش الاح! «ءاقل لطل مئنا» مه الاح. تسا هتفرگ ارف ار
هب هب! «همالسا نُسح و ملسا» اما، درک تیلعاف مالسا هیلع رمع کی ولو، شلوا: دنیوگیم. دندادیم
نایفسوبا هک نآلا هک دنکیم یدی درت، دنکب ار شرکف ینس نامه دوخ یتقو! یناملسم بجع

؛ تسا هتشگنرب شبلق، تسا هدش ققحم [1] نی بُم اح تَفَکَلْ اَن حَتَفْ اِن و تسا هداتفا ریگ
هب. دندرک وقع ار وا اذل. تسای نورب مظن یارب و تسای یروض هک دیوگیم ینی تداهش هکلب
ینیعی. تسا مهم یلیخ، مینک روح و تفج ار نآ طباض قبط، هکنیا طقف. تسا حضاو یلیخ، منامگ
دنیب شدوخ یاج رد ار مادک ره و هدب ناماس ار اهنیا هک میشاب هتشاد نشور و نودم یطباض

دندرک رما نم هب هلا و هیلع هلال یلص ترضح: دنیامرفیم مالسلا هیلع ترضح هلیسولا هبطخ رد
تسا نوتفم تما. تسا ناتداهش روح، دیایم ناشی زا دعب هک یاهنتف یاضف رد

؟ تسای انعم هچ هب «هنتفلا هلزنمب»: درگاش

تنسله‌ها حاحص رد. دوب مه‌م اما. مدن‌اوخن قی‌قد. مدن‌اوخ ه‌ظفاح زا ار ه‌غالبل‌اج‌هن ترابع دی‌اش: دات‌سا دزن، دندرک ره‌اظ ه‌ب رما ترضح؛ ... تن‌سا مال‌سا ره‌اظ ه‌ک‌ال‌عف هن؛ ... دی‌آیم ولج ن‌طاب ه‌ک ادرف دراد: تن‌سه تنسله‌ها حاحص رد. تن‌سا نشور، ه‌عی‌ش

ه‌ما‌ی‌قل‌لا موی ی‌لع دري): لاق ملسو ه‌ی‌لع ه‌لل‌لا ی‌ل‌ص ه‌لل‌لا لوسرر نأ: ث‌د‌ح‌ي ن‌ا‌ک ه‌ن‌أ: ه‌ری‌ره ی‌ب‌أ ن‌ع» او‌ث‌د‌ح‌أ ام‌ب ک‌ل م‌ل‌ع ال ک‌ن‌ا: ل‌و‌ق‌ي‌ف؟ ی‌ب‌ا‌ح‌ص‌أ بر اي: ل‌و‌ق‌أ‌ف، ض‌و‌ح‌ل‌ا ن‌ع ن‌و‌ل‌ج‌ي‌ف، ی‌ب‌ا‌ح‌ص‌أ ن‌م ط‌ه‌ر [2]» یرقه‌قل‌ل مه‌راب‌دا ی‌لع اود‌ترا م‌ه‌ن‌ا، ک‌د‌ع‌ب

ن‌آ ی‌ن‌عی. دوش‌یم راک ن‌طاب ن‌ی‌ا. د‌ن‌ن‌ک‌ی‌م‌ن اد‌ی‌پ تا‌ج‌ن مه‌ش‌د‌ع‌ب؛ «یرقه‌قل‌ل مه‌راب‌دا ی‌لع اود‌ترا» و مال‌سا ی‌عام‌ت‌ج‌ا م‌ظ‌ن‌ال‌عف ه‌ک ا‌ج‌ن‌آ، «ه‌ن‌ت‌ف‌ل‌ا ه‌ل‌ز‌ن‌م‌ب مه‌ل‌ز‌ن» د‌ن‌ی‌و‌گ‌ب ه‌ک ت‌س‌ی‌ن ن‌ی‌ا ت‌ق‌و، ا‌ج‌ن‌ش‌ور ش‌ی‌ا‌ج‌ر‌س، ا‌ه‌ن‌ی‌ا ی‌ه‌مه و رف‌ک و ق‌ا‌ف‌ن ا‌ج‌ن‌آ. تن‌سا راک ن‌طاب، ا‌ج‌ن‌آ. ت‌س‌ی‌ن ی‌ن‌و‌ری‌ب ی‌ه‌ع‌ما‌ج، تن‌سا م‌ک‌ا‌ح ی‌عام‌ت‌ج‌ا م‌ظ‌ن، ا‌ج‌ن‌ی‌ا اما. تن‌سا

۱. ی‌ه‌ی‌آ، ح‌ت‌ف‌ل‌ا. [1]

۲۴۰۷. ص ۵، ج ۵، یراخ‌ب حی‌حص، یراخ‌ب. [2]

نی فرط اب یه ارمه مدع ماما لماعت یه وی ش ل تق اب (مالس لاهیلع) یلع نامثع

ایوگ، تساق فانم هک دیریگی م صرفشیپ امش یتقو و نوچ، دناهیدی باب نیمه زا دیش: درگاش
دنزب هبرض دهاوخیم ادعب هک تسای روط

تساق فورعم؟ تسین یسک اجنیا: تفگ. دندومرفیم ررکم اقاآ جاح؟ درک راک هچ نایفسوبا: داتسا.

هب: تفگ، دش هفیلخ نامثع هکنیا زا دعب؛ [1] «ةرکلا فقلت اهوفقلت، ةیماینب رشعم»: تفگ
دیهدب ساپ مه هب. دورن رد دیشاب بظاوم، دمآ ناتتسد

نیا رد اما. دندروخ ییاهلد نوخ هچ مالسلاهیلع نینمؤملاریما؛ دشیم لوغشم یلیخ هدنب نهذ یهاگ
یخیرات ییامنمولظم یارب؛؟ هچ یارب، تسای یهاگتسد و مد، مدرکیم دروخرپ اهباتک رد هک یاهیضق
بآ یتح؟ دیاهیدی دن ای دیاهیدی منادیمن. نامثع ندش هتشک رد، تنسلها اهنآ عبت هب و هیماینب
[تجهب ةللالتی آموحرم] اقاآ جاح. میدن بیم مه ام، دیتسب ار بآ امش دنتفگیم ار البرک رد نیتسب
ینالغانیلوا، دنکیم مایق ینایفس هک یزور - ماهدرک ادیپ راونا لاراج رد ار نآ لقن - : دندومرفیم
نیا تنسلها بتک رد. «امولظم لتق نامثع» نا: دیوگیم و دشوپیم ار نامثع نهاریپ، دنکیم هک
... موس و مود لاس. درک دیهش ار ادهشلا دیس لوا لاس؛ دنکب اهراک تساوخیم دیزی: تسه مه شلقن
دیشوپ ار نامثع نهاریپ، ماش یوما دجسم رد؛ دینیبب ار دیزی ربنم نیلوا، تفر هیوام هک نیمه.
لقن یلیخ اهنیا، بُخ. تفر الاب و دیشوپ ار نامثع نهاریپ، تسا بللاج یلیخ. تفر ربنم یالاب و
نآ رد!؟ دندریگب اهنیا تسد زا ار هبرح نیا هک دوبن نکمم ای؟! دش روطچ متفگیم. تسا هدش
لح نم یارب ادعب؟! هن ای دشیم یریبدت، دندوب رطان مالسلایلع نینمؤملاریما هک یطیارش
ربخ اهزیچ زا یضعب زا مدآ یتقو. تسا حضاو نم یارب سمشللاک نآلا هک دش لح یروطاً لصا. دش
نامثع، تفگ نایفس وبا هک «ةرکلا فقلت» نیا مدید نم. دوشیم داجیا لاؤس شیارب ادتبا، درادن
ینب اهتیطعال ةنجال حی تافم یدی ب نأ ول»: تفگ، دینک هاگن ار شت رابع. درکیم ارجا عطق روطهب

اج کی ار اهنآ مامت، دشاب مناتسد رد تشهب یاهدی لک مامت رگا؛ [2] «مه رخآ دننم اولخ دی یتح ةیمأ
ره تسد هب تفالخت درکیم اهر وا، دشیم شنتفر تقو و دوب وا رگا، بُخ! مه دیم هیما ینب هب
همادا نیا و دادیم مکحم یوما کی هب ار نآ هک دوب نشور یلیخ. دوبن نکمم آلصا؟! دیایب یسک
ت. تشاد

هن و مدرک تقفاوم هن نم :دندومرف مالسلالهیلع نی نمؤملاریما هکنیا ؛دش لح نم یارب نیا اذل یهفیلخ ؛دنتفگیم ؛تشاد ار مزاول نیا ،دشیم هتشک رگا .تشاد دوجو گرزب نیروزحم ،تفللخم تساوخیم نایفسوبا هک ار یزیچ نامه بیرالب ینعی .دادیم همادا ،مه دشیم هتشک رگا .مولظم

روطنیمه رگا ،[3] «انفد آنفد آل» ای «انفد آنفد آل و» :تفگیم هک هیواعم .دندرکیم ققحم دنکب تساوخیم .دنامن شیارب ییوربآ رگید نیفص رد .درکیم ار شیهراک ،دوب هدمآ ولج تردق یور نامثع هک دشاب روج نیا دنتشاذگن مالسلالهیلع تررضح اذل .تسا مهم یلیخ نیا .دشیم رگید اما تاکن اهنیا .دربب نیب زا ار مالسا مه اهنآ و دهدب هیما ینب هب ار تالیکشت لک رخآ رد و دنامب .دشیم لح ادعب یلو ،دمآیم نم نهذ هب یگب لطل لاؤس نیا .تسا یمهم

؟دوب هچ ناتلالوس :درگاش

نامثع ندش هتشک یارب تنسله ییامنمولظم ؛دینیبب ینایفس نامز ات :دوب نیا لاؤس :داتسا هب دش مه ینالوط تدم ؛دش یلاجم نم یارب .میرادن ربخ و میتسه هعیش طیحم رد ام .تسین مک یهاگ .دمآم تسد هب یباسح تایبجت .مترف اهباوج و لاؤس و اهتشگربوتفر ،تارطانم نیا ولج ار «امولظم لتق» یهناهب نیا ات ،دندرکب ار راک نیرتالاب دنتسه رضاح اهنآ مدیدی .دنزادنایب

نیمز و نامسآ نیب زور نآ رضع رد ناطیش :دندومرف مالسلالهیلع تررضح ؛تسه ینامعن تبیغ رد تررضح روهظ زور ؛تسا هزادنا نیا ات ینعی !هلال ناحبس .[4] «امولظم لتق نامثع نا الا» :دهدیم دن نم رگا .دوب رتالاب نم زا یوار هتبل .دوب یوار فرح نآ بللاج .دنزیم هحیص ناطیش ، مالسلالهیلع میهدب صیخشت روطچ :تفگ و لاج یال .م.تفگیم رتدب مالسلالهیلع تررضح رضحم هب مدوب و تسا کلم زا نآ میوگیم مراد نآل نم :دندومرف مالسلالهیلع تررضح ؟تسا تسرد اهنآ زا کی مادک .تسا ناطیش زا اهنآ نیمود دیوگیم قداص ربخم .مه دیم ربخ مراد لباق زا .تسا ناطیش زا یرگید هحیص زا تسا رارق ام .تسا نشور یلیخ ؛تسا نیا زا رتالاب رما هزات ؛میهمفب روطچ دیوگیم دعب هیلع تررضح .دنزیم هحیص مه ناطیش ،دشاب هحیص زا ام نامیا دشاب رارق رگا ؛!میوش هجوتم ار اهنآ ناوتیم ناطیش اذل ،تسین طفل کی ندینش عبات ام نایعیش نامیا :دنیامرفیم مالسلالاخ .م.تسه طخ تشپ مدرک ضرع هک نم .دنتسه تروص نیا هب هک یناسک لاج هب اشوخ .دنزب لوگ .دنک محر

؟دوب هدرک ریگرد یزیچ هچ .دوب هدرک ریگرد ار نم نهذ دیومرف :درگاش

هتبل ؟دینای شپ تروص نیا هب ،نامثع ندش هتشک هک دشن یریبدت ارچ مدرک ضرع :داتسا رد .دندوب مالسلالهیلع تررضح دوج مه اههطساو نیرتالاب زا یکی .دندرک مادقا مالسلالهیلع تررضح فحاصملا رد تیاور .میاهدناوخ راب هاجنپ هک دوب یتیاور ،دوب تائارق هلاسم هک ام زورید یهثحابم مالسلالهیلع یلع میراد لوبق ام دنتفگ ،دندوب هدمآ هک اهیرصم نآ دیوگیم ؛تسا دواذ یبا نبا ار ماغیپ .دنتفریم نامثع یهناخ هب و دنتفریم اهنیا دزن مادم مالسلالهیلع تررضح .دوش هطساو یبهذ .تسا تنسله یارب نیا .«هلال باتک تلذب گنا» :دوب نیا ناشتالاکشا زا یکی .دندربیم راک نامثع دینکن لایخ دیوگیم .«دحاو فحصم یلع مهودحو یا» :دیوگیم یروف ،دروآیم ار اهنیا هک اهنآ دنتفگ و دندم مالسلالهیلع تررضح یثقو دعب .تسا هدروآ دحاو فحصم هکلب ،تسا هدرک دب «یا یلع اوئرقا» نآل ،دوشن فالتخا متساوخیم نم تفگ ،یاهداد ریغت ار ادخ باتک وت دنیوگیم

تررضح ینعی .دیناوخ ،دیهاوخیم هک ار یتئارق ره ،تسا نیا ناتلکشم رگا ،بُخ ؛[5] «مئش فرح ار وا ندش هتشک یولج تسه یروج ره هک دنتفرن اج نآ ات اما ،دندمآ و دنتفر همه نیا مالسلالهیلع دزی رد مدوب هبلط .مدش عقاو دیدج یاضف کی رد نوچ ؛ارچ .دمآ شپ هذب یارب لاؤس نیا .دندربیم .دوب نیا نم لاؤس اذل .دندرکیم راک هچ و اندشهتشک رطاخ هب اهنآ مدید و مدش عقاو ییاضف رد .مق و تررضح هک دوب یطیارش هچ هک دوب نیا ملاوس .تسا ههش زا ریغ لاؤس .دوب لاؤس .دوب ههش

رد مه ناطیش هک تساهنی تسد هناه ردق نی هک یزیچ نی دن تشاذگن راک رخآ ات مالسلا هیلع ادعب!؟ دوشب نی دن تشاذگن مالسلا هیلع ترضح ارچ، «امولظم لتق نامثعّ نا الأ» :دیوگی م رخآ زور یارب تانایرج نی یهآگ. دوشیم سمشلاک امش یارب، دیشاب هنی لابند مه امش. دش لح نم یارب. تسا تروص هچ هب هک دوشیم حضاو مدآ دوخ.

[1]. ۴۷ ص، ةيسابعلال ةلودل رابخأ و ۳۴۳ ص، ۲ ج، بهذلا جورم.

[2]. ۲۰۰ ص، ۷ ج، ةيאהنلاو ةيادبلل، يقشمد ريثكنبا.

[3]. ۴۵۴ ص، ۳ ج، بهذلا جورم.

[4]. ۲۶۲ ص، ۱ ج، ةبيغلل باتك، يناعمع.

[5]. ۱۳۷ ص، فحاصملا، دواىبانبا.

هّلالا لوسر رب زامن هماقا مدع رب یدهاش، رکبوبا طسوت واتفالخ ندوبن یعامجا

زور رد ترضح: دوب هملک نی ا نم روظنم. دمآ یرگید یاهزیچ، میوگب یرگید بللاطم متساوخیم نم رگید. تسا نی تدهاش هب مالسا مظن هک دن بوکیم ارخیم نی، ادخ ربمایپ تدهاش زا دعب متفه. تساهنتف نی. دوریم راک نطاب هبّالغ، «هتالاسر تغلب امف»، صخالای نعملاب نامی.

؟دراد یاهتکن هچ متفه زور: درگاش

زونه دینادیم نوچ. دوب هتشدگ رکبوبا اب تعیب زا زور تفه؛ دوب هفیقس هنتف عورش: داتسا یلیخی اهللاؤس زا. دش مامت زیچ همه و دندرک تعیب رکبوبا اب هک دوب نیمز یور ترضح کرابم ندب هب ناناملسم دیوگیم امش میوگیم: تسا نی، دندرک یباج و میسرپیمنتسلهلا زا هک بللاج اهه رد و ریثکنبا- امش دوخ؛ دش ربمایپی هفیلخ وا و دندرک تعیب رکبوبا اب یتحاره و عوط رد و دنم زور هس مّلس و هلاّ و هیلع هّلالا یّلس ترضح ندب دیوگیم- تسه تنسلهلا یخیرات باتک هب ار وا مود یهفیلخ و دمآ دجسم هب و دندرک تعیب رکبوبا اب هفیقس رد، لوا زور. دشن نفدهن دم الاب ورب تفگ و تفرگ ار وا روز اب. تفریمن الاب. تسه یرابخ حیحص رد. درب ربنم یالاب روز اهنای. درک عورش دعب و درک الاب ار وا روز اب. تسه یرابخ حیحص رد. تسا بیجع یلیخی. نیشنب یّلس ادخ ربمایپی هناخ هب هورگ هورگ ناناملسم زور هس ات دیوگیم ناشدوخ. دوب لوا زور یارب رد ریثکنبا ار نی. دنتفریم و دنداوخیم زامن ترضح نآ کرابم ندب رب و دندمآم هلاّ و هیلع هّلالا همه امش لوق هب رگم!؟ دوب هدشن هفیلخ و رگم: تسا نی هلاس لاؤس، بُخ. دراد هیاهنلا و هیادبالا کی!؟ دنداوخن زامن هلاّ و هیلع هّلالا یّلس ادخ ربمایپی ندب رب هفیلخ اچ، بُخ!؟ دوبن عامجا یور زیچ. دنداوخن زامن ربمایپی ندب رب و داتسای هفیلخ ناوئعهب و دیوگب هک دیرادن، نیغورد یتح، یتهاور هدمآ یرابخ حیحص ترابع رد!... دوب راک یّلیو رگا، دندرکیم تافو هک یناسک. تسا بللاج یلیخی و رکبوبا. دوب مولعم. درکن بُخ یلو. دوب هدمآ یرابخ حیحص ترابع رد هک «رمالایلو نم یلا» «تسا مولعم ریدغ یه یضق نوچ؛ اچ. «نینمؤملاریما» دنیوگب و هب هک دشن راب کی، درک تفالخالاس یلع اماما هب دندوب هدرک رما هلاّ و هیلع هّلالا یّلس ترضح هکنی زا دعب. دشینم یشمت یلو، دوب یتدم ات مه ینا یهفیلخ. دنتفگیمن رکبوبا هب رگید، دنیوگب نینمؤملاریما، مالسلای هیلع نم. دندرب راک هب و یارب، دش وحم اهتینهذیمک و تفرگ تردق بوخ هک دعب. دوب تروص نیمه هب نب رمع نینمؤملاریما هسفن یمس نم لوا: دراد نینچ نی هک مدید دجنملا مالعا رد راب نیلوا ینعی. تسا نشور تنسلهلا عبانم رد مه دعب. مدید اچنآ رد راب نیلوا. دینیبب مالعالا رد. «باطاخ: دنداوخیم مالسلای هیلع ترضح اههنتف نی عورش زا دعب زور تفه. دوریم ولج یراک روظننای:؟ دش مولعم مروظنم. تسایفاک نیمه. «ناتدهاش»

.تسا هدوب دعب زور تفه دیوگیم ار هبطخ نی ینعی: درگاش

تسا ربمایپ فرح نامه تقو نآلا دنیوگیم راک یهوجوبحب رد مالسلال هیلع تررضح؛هلب :داتسا «رجهی» هک یسک نوچ .تسا غورد یراخب حیحص دوب هتفگ اقاآ نآ .دیتسه ناملسم امش یهمهآلعف دنچ نیمه .دندوب هدرک عمج ار ناشی باتک دعب .تسا غورد اهنیا سپ .تسا ملسم رفاک ،دیوگب لک دزن نیب رفاک .تسا رفاک شمکح نوچ ،تسا غورد نیآاعطق دنتفگیم .دوب شپ لاس لک دزی ایب اجنآ رد روطچ نیآ دعب ،تسا ناناملسم

؟دزاسیم الاب دنلب تارقف نیآ قایس اب ،تسا یرهاظ تدهاش دیامرفیم هکنیا ۲: درگاش

یسکآالصا ،میوگیم نامیا و مالسا ،ناتدهاش ام ی تقو ؛مدرک دیکأت هدنب .درادن یعن نام :داتسا اما .مالسا ینعی مالسا ؟متسه ناملسم نم دیوگب غورد هب یسک ینعی مالسا دوشیم شرواب قوقح و عامتجا مظن و عامتجا رتسب هب دهاوخیم ی تقو ،تسا هدش عضو عقاو یارب هک یرصنع .تسا نآ شعوضوم عقاو ولو .دریگیم یقوقح ماکحا یارجا گنر ،دوش حرطم و دیایب عم تجم

هلاآ و هیلع هلالا یلص تررضح تدهاش زا دعب زور دنچ نوچ هک مدرک تشادرب امش شیامرف زا ۲: درگاش .تسا اضف نامه رد مه نیآ ،تسا هدوب

تیعقاو ینعی .دنبوکیم ار ناتدهاش خیم اما .تسا نیآ ناتدهاش عقاو دنیوگیم دنراد ؛ریخ :داتسا زا شیب ،دناوخیم هبطخ مالسلال هیلع تررضح هک ییاضف ردآلعف یلو ،تسا نیآ ناتدهاش نیآ یسک ره ؟تسا تروص هچ هب هعماج رد شنندش هدایپ ،تسین نیآ زا شیب هک الاح ،بُخ .تسین نیآ یاهتفللخ .دوشیم نوتفم اهنآ یه یقب .تسا یفاک ،دراد عم تجم مظن نامه هب ار «ناتدهاش» نیآ .دوشیم نوتفم ،نآ لاثما و صن

.مناوخب ار عورع یشاوحتساوخیم دیومرف :درگاش

.دعب یهسلج یارب دنامب هلالااشنا .مروایب تفر مدای هرابود :داتسا

یهنتف هوجوبحب رد تررضح دیاش ؛دوب هتکن نیآ مروطنم طقف .متشاد یلصفم یاهتحب زورما نم ضرع نیآ .تسا ینشور دوصقم نیآ .تسا «ناتدهاش» امش و ام روحمآلعف دنیوگیم هفیقس .منکیم هدافتسا ناترضحم زا ،دیراد هشقانم نآ رد رگا .دوب

«لوقلا ناعفرت ناتدهاش» و داقتعایانعمه ب لوق راتفگ

داقتعای رد یعیسو رایسب درببراک اما. تسای ن ت فگ یانعمه ب لوق؛ «لوقلا ناعفرت ناتدهاش»
ینعی «ه ب لاق» اما. ت فگ ینعی «ه لاق». دراد درببراک ود «ه ب لاق» اب «ه لاق» دنیوگی م اذل. دراد
ینعی «ه ب تلق». «ه ب تلق» دنیوگی من، دنیوگی ب داقتعای ن ع ال ار یرگی د لوق امش رگا. «ه دق تعای»

دیهدب شوگ هک تسای نی لوقلا عامس ^[1] «لوقلا ناعفرت ناتدهاش» دراد لوبق هک ار هچ نآ؛ ه دق تعای
دیهدب شوگ داقتعای کی ناو نعه ب ار نآ؛ «ه ن س ح ا ن و ع ب ت ی ف». دیهدب لد نآ ه ب ینعی «نوعمتسی» اما
مالسالا هیلع ترضح هکنیا اذل. دنیکی م باختنای ار نآ نیرته ب دعب و دیوشی م کی دزن نآ ه ب
یکی. دراد ینشوری لیخی یانعم و، دربیری مالاب ار لوق هکنیا؛ «لوقلا ناعفرت ناتدهاش»؛ دندومرف
یهحی ب ذ و دیوشی م ناملسم نآ یهلیسو ه ب هک دیهت فگ یبوخ طفل امش ظافلا ملای رد ینعی
ینعی؛ «لوقلا ناعفرت». دراد مالسا هک یماکح رایس و تسای طوفحم ناتنوخ و تسای لالاح امش
لوق نی مه اما. تسای رات فگ یانعمه ب لوق اجنیا رد. مالسالا ماکح هیلع بترتی یذلا لوقلا
ناتدهاش نی غارس هک یسک؛ «داق تعای ناعفرت ناتدهاش»؛ دوشی م ابیز ردقچ داقتعایانعمه ب
؛ ه دق تعای لوق. عفار لوق یاراد دوشی م یناسنا کی. دوری مالاب یبلق داقتعای ثی ح زا، دیایب
دوشی م دلب ه دق تعای اراد.

لوقلا رگا اجنآ رد. لمعلا، لوقلا. دنیکی م شدایز. دنیکی م فعاضم ار لمع؛ «لمعلا ناعفاضت و»
لمعلا، تسای تاداقتعایانعمه ب لوقلا رگا. دوشی م نامیا و نید عورف، لمعلا، تسای رات فگ یانعمه ب
ام ثحب الاح. تسای رایسب تاییاور و تاییآ رد لمع و داقتعای. دوشی م لمع یانعمه ب و دوشی م شلباقم
تسه یبوخی لیخی یوغل یاهت حب «فعض» یهدام رد. تسای «نافعاضت» رس.

۱۸. یهیی، رمزلا. [1]

هقف هاگدی د زا «فعض» یهژاو
ةغلل

یاراد یاهدام ، «فعض» یهدام فعض و دایدزا :دض یناعم

هوق رد هدیاف رپ رایسب دراوم زا یکی «فعض» یهملک هک متفگ ار نیا لباق یهسلج رد اراهظ هک تسا «فعض» یکی :دراد دایز دربراک نآ یانعم نیفرط هکنیا رطاخه ؛ ارج .تسا هغلل ره دربراک .تسا ندش مک و روتف یانعمهه هک تسا «فعض» یکی .تسا ندش ربارب دنچ یانعمهه

«[1] ففعض بادع ل اهل ففغضی» .تسا هدمآ رابدنچ اهنآ یود ره میرک نآرق رد .تسا دایز اهنآ یود

رد اهنآ .«[3] ففعض نم مکقلخ یذل ههلل» .تسا هتفر راک هب «فعض» ردقچ .«[2] ففعض ل اناج مهل» دننسه مه دض ینعی .دیآیمن رد روح مه اب مه اهنآ یانعم .تسا هتفر راک هب ود نیا ردقچ میرک نآرق ار امش ادخ ینعی ؟دینکیم یانعم هچ امش !«ههلل مکفعض» :دیوگب یسک و دشاب یاهدع نآل رگا یود ره ؟تسا مادک . . . و فیعضت و ، فیصنت ؟تسا مادک «فیعضت» ؟دنک ناتدایز ای دنک فیعض دایز یانعمهه فیعضت ، «هفعض» هک میمهفب هنیرق اب دیاب .میمهفب هنیرق اب دیاب .تسا اهنآ فرح و مینک رکف نآ هب عجار دیاب اذل .تسا التبا لحم ردقنی تغل ینعی .ندرک مک ای تسا ندرک یارب ار متشه دلج لک ،تسا لصفم ،نیع فرح نوچ هتبالا .مناوخب قیقحتلا باتک زا نم .مینزب پاچ هتساوخ یم نوچ .دناهداد مه حیضوت .دناهدروآ رتولج متفه دلج رد ار ... و نیغ و دناهتشاذگ نیع پاچ نیلوا یارب مههیم هک یسردآ اذل .منادیمن ،تسا تروص هچ هب قیقحتلا دیدج پاچ رد نآل .دوش طخ هب .دناهتشون ناشدوخ طخ تسد اب ار دلج شش یوفطصم یاقآ موحرم دینادیم نوچ .تسا ناشدوخ طخ اب اذل .دننکیم هابتشا و دننکیم پیات ،تسا تخس اهنیا دناهدومرف .تسا ناشدوخ ... و تسا هتفر الاب ناشنس دیاش .دنتشونن ارج منادیمن ار متفه دلج .دناهدرک پاچ و دناهتشون هن ،تسا هدش پاچ ینیچ فورح و پیات اب دعب هب متفه دلج زا .هن ای دناهداد حیضوت تسین مدای . رد .تسا هدش پیات .تسا روطنیمه ،شش ات کی دلج ،دناهدرک پاچ هک ادعب اراهظ .طخ تسد اب .تسه مه رازفامرن

[1]. ۳۰ یهآ ،بازحال .

[2]. ۳۷ یهآ ،أبس .

[3]. ۵۴ یهآ ،مورل .

«فعض» یهدام رد لصا ود دوجو سی‌ی‌اقم رد

دعب ،دننکیم لقن سی‌ی‌اقم زا ادتبا ار «فعض» یهدام .دینک تقد بوخ :تسا نی ناشی شیمرف
،فعض» :تسا هتفگ فعض یهدام رد سی‌ی‌اقم دنیوگیم .دننادرگیم رب انعم کی هب ار نآ ناشدوخ
لوا یانعم هب ربکی قاقتشا ،تسا ربکی قاقتشا راک صصختم سرافنبا .«نانیابت م نالسا
یلو ،دهدب هئارا انعم کی دهاوخم وا .مدرک ضرع شدوخ یاج رس هک یبلاطم و ربکا و ربکی
ودیوغل یهدام کی رگا ؛منکیمن فلکت نم هک تسا هتفگ مه شباتک لوا .دوشیمن اجنیا دیوگیم
نالسا» :دیوگیم ،تسا تروص نی هب نوچ .منادرب کی هب ار ود نی منرب روز اچ ،دراد انعم
؛«هوقل فالح یلع لدی امهدح» اهنآ زا یکی .دراد لصا ود ،تسا تروص نی هب «فعض» .«نانیابت م
دوش ربارب ود یزیچ کی .دوش ربارب ود ؛«هلثم عیشلا دازی نأ رخآلا و» .تسا هوق فالح ،فعض
،افاعضا تفعضا» مه نآ نیمود .«هوق فالح ،فعضلا و فعضلا لوالا و» .دیوگیم نالسا ناشی
،«رثکا و نیلثم لعجی فیشلا لصا یلع دازی نأ وه و ،اتفعاضم هتفعاض ،افیعضت تفعض

«فعض» یهدام رد لصا ود دوجو قیقحتلا رد

انعم کی هب ار یوغل یهدام کی هک تسا نیا قیقحتلا رد یو فطصم یاقآ مو حرم کبس هک دینادیم دروم کی نم باتک رخآ ات لوا زا. دناهدیشک تمحز ناشدوخ یارب هک تسا یباتک. دننادرگیم رب مکحم نیا رد، دناهدتفگ ار نیا مه همدقم رد. دنشاپ هتشادرب تسد انبم نیا زا هک ماهدرکن ادیپ رتشیب هن، دشاپ هتشاد انعم کی یوغل یهدام کی و هژاو کی هک دنتسه.

... یرگید و تسا ینایرس اهنآ زا یکی دیوگیم هک تسه مه یدراوم: درگاش

دننادرگرب انعم کی هب ار ود نیا دنتسناوتن هیف نحن ام رد. تسا اجنیم هتشدراوم زا یکی: داتسا. ... قیقحتلا و: دناهدومرف. تسا ندش ربارب ود یانعمه هک مه «فعض»، تسا «هوقلا فالخ، فعض»

دناهتفرگ ار «فعض» نامه ناشی.

قیقحتلا و

نوخر - یف قبس دق و. هوقلا لباقی ام وه: هداملا یف دحاولا لصالاً نأ
وأ یدام یف نوکی نأ نم معاً وه و. اهتافدارتم نیب و اهنیب قرفلا
و، هیربع نم هذوخام هداملا هذوف: هفعضملا و فعضلا امأ و ... یونعم
هقالع نبیموهفملا نیب هبسانم عم. هیمارالاً یف اهنم هبیرق
[1]. «فعضلا لباقم یف هوق لوصح وه فعاضتلا نأف، لباقتلا

تسین یبرعاً لصا «فعض»؛ «هیربع نم هذوخام هداملا هذوف، هفعضملا و فعضلا امأ و»
رد فعض؛ «هیمارالاً یف اهنم هبیرق و»: دنومرف دعب. تسا مشش نرق رد یربع نابز زا ذوخام
دناهوب اهیقینیی لوا. دناهدوب اهیقینیی زا دعب اهیمارآ. تسا انعم نیا هب مه یمارآ تغل
رطن زا. تسه ماهظفاح رد روحنیا. دندوب اهیمارآ مه دعب، دندوب ناعنک نامه رد هک ییاهیقینیی
دعب و دندوب اهیمارآ، نآ زا دعب، دوب -یناعنک- یقینیی لوا، اهنابز بیترت و شیدایی، ابفال فورح
دوب یطبن مه.

«فعض» و یربع «فعض» نیب: دنیوگیم؛ «لباقتلا هقالع نبیموهفملا نیب هبسانم عم»
فعض لباقم رد؛ «فعضلا لباقم یف هوق لوصح» هک تسا اجنیا زا. تسه یلباقت کی یبرع
همادا دشن، تشدگ تقو نوچ، دنیوگیم مه یرگید بلاطم. تسا رارقرب نآ رد هلباقم نیا. دیآیم توق
مهذب.

۳۱. ص ۷، ج ۷، مېركال نآرقال تاملك ي ف قيقحتال، ىوفطصم ىهمال ع [1].

یریگراک هب رد رشب ترطف ییانث تاملك

یمهم تغل .متفگ لبقي هسلج رد مه ار دراوم ریاس .دنتفرگ ات ود ناشیای سییاقم رد هک دیدی
نف کی تغل :تسا نیا ،دینک رکف نآ یور و منک حرطم لامتحا ناونع هب مه اوخ یم هک یزیچ .تسا
ار یبرع یهغلللا هق ف نیا .هغلللا هق ف ؛تسا ضماغ لاح نیع رد و هدیاف رپ ،فیرش ،فیطل رایسب
هتسد رب یوغل قیقدها تحب یتح .دوشیم طوبرم رشب یاهنابز لک هب ،دینکیم ییوچی پی تقو
یدعاوق دیاب ام مدوب هدرک ضرع البق .دنک یم ادیپ هرطیس زاب ... و یماس و ودنه ،ییاپورا یاهیدنب
شوماخ غاچ تروص هب هک یینابز دعاوق ؛؟یزیچ هچ دعاوق .مینک فشک ،ار تسا هدش لامعا تغل رد هک
رتسب رد ،دندرب یم راک هب ار نابز و تسا هدوب مدرم تسد رد راک .تسا هتفر ولج هعماج رتسب رد
و وحن و فرص یاهباتک ،تسا هدشیم هتشون یوغل یاهسوماق .تسا هتشاد یتایح کی هعماج
یم ام اذل .دادیم همادا ار شدوخ ریسیم تشاد شدوخ وا یلو ،تسا هدشیم هتشون یینابز یاهرمارگ
مک مک و هدوب فرع دوخ لامعا هعماج رتسب رد هک یدعاوق و دنتسه یاهشیر هک یدعاوق میناوت
یم ولج تحار یلیخ ،مینک فشک ار دعاوق نیا یتقو .مینک فشک ،هتشاد نابز یه ندب رد یباتزاب
میور .

مجمع الماباتک رد .منک ضرع لامتحا ناونع هب مه اوخ یم ار مدوب هدرک ضرع البق هک ییاهزیچ زا یکی
درکن عناق یلیخ ار نم ،مدیدی هک ییاهنیا عومجم .دراد ییاهفرح لبح نسح ،لصوملا ییاقاقتشالا
هعجارم هدنب هک یاهزادنا ات .دیهد حیضوت مه هدنب یارب و دیناسرب رس ار اهنآ بوخ امش تسا نکمم
منک ضرع ار یاهدعاوق کی تغل رد مه اوخیم هک تسا نیا ،تسا نم روظنم نالا هک یزیچ !دشن ،مدرک
دوشیم نشور ،دینک لح نآ اب ار یدراوم میناوتب رگا .

لصا هک ،تسا یوق لامتحا نیا ،اهنابز یاضف رد :دوب نیا ،مدوب هدرک ضرع البق هک یاهدعاوق کی
رشب ینعی .تسا هدوب ییانث یاههژاو زا ،تسا هداد رشب ترطف هب لاعتم دنواخ هک نابز شیدادی
و یثالث هن ؛تسا هدوب ییانث ،تسا هتشاد لاعفا و عامسا و فورح ،اههژاو ،تاملك هچ ره ادتبا رد
،دنوشیپ .تسا هدرکیم بیگرت مه اب ار اهییانث نآ ،تسا هدرکیم تبخص یتقو ادعب .یعابر
نیا .تسا هدش تسرد هیلوا یاهییانث نآ بیگرت زا اهنابز ینعی .تسا هدرکیم بیگرت ار دنوسپ
نم نهذ .دیاهدینش ار هلزلز همه .«لزلز» لثم .دمآ منهد هب اهیعابر زا هدعاوق نیا .ماهدرک ضرع ررکم ار
ینعی «لز» .تسا «لر» رارکت «لزلز» هک دینک یم لایخ .تسا هدوب لصفم مدیدی دعب و دش بذج
؛تشگرب و تفر ،دروخ زیل طقف هک نیا هن دنیوگب دنتساوخیم الاح .دزغلیم شیاپ لثم .دیزغل
.دناهتفگ لصفم نییوغل مدیدی دعب .دمآ یعیبط منهد هب نیا .تشاد شزغل راب ود ینعی .«لزلز»
دراد یلصفم لصف کی شدوخ یارب اهنیا .تسا رارکت هک ییاهیعابر .مد مد ؛«مدم» .جز جز ؛«حزحز»
.دش دنلب اهنیا لابند هب ام نهذ .«حرحد» لثم .دنتسین لعف رارکت هک ییاهیعابر .تسا باذج هک
«حد» .تسا ندناطلغ یانعم هب «حرحد» .تسا بسانم ود نیا یبیگرت یانعم اب ردقچ .«جر» و «حد»
ینعی «حرحد» .تسا «جر» دعب ،دیزادنایب و دیهدب له ار یزیچ ایوگ هک تسا نیا یانعم هب
هک تفر نیا غارس نهذ هک دوب اچنیا زا .تسا نامه زا یبیگرت یزیچ کی ندناطلغ .شدناطلغ
ورهبور یثالث لعف اب ،الک ،یبرع نابز رد ؛دنیوگیم نارگیدی و ینچنبا .مینک راک هچ ار اهییانث
تسا «مدم» مییوگیم ار «دم» .مینادریگیم رب یثالث هب ار اهییانث ،نابز طبابوض رد یتح .میتسه

م. میتسه روح میثالث ام. منادرگیم رب میثالث هب ار اهن آیهمه. تسای فرح هس میوگیم
دوشیم اپ هب یرگید یاضف کی اجنیا رد. میرادن هقف رد ار نآ رتمک میوگ

ه ب ی ث ا ل ث ت ا م ل ک ت ش گ ز ا ب
ن آ ل ی ل ح ت و ی ی ا ن ث و د
ی و غ ل ی ه د ع ا ق و د ط س و ت

فرح و مود فرح کارتشا (فلأ اهنآ ماغدا و یی انث تاملک لوا یثالث تاملک لی کشت و

لعف ود هک تسا نیا لم تحم کی .تسه یثالث محم ؟دن اهدمآ دیدپ تروص هچ هب یثالث یاهل عف نیا
«رف» و «فک» الثم .تسا هدوب یکی یمود لوا فرح اب ،یلوا مود فرح اقاقتا تالامعتسا رد و هدوب
تفر و درک رارف مه دعب و تفرگ ار شدوخ یولج هک انعم نیا هب ؛«رف» و «فک» :دیوگب هتساوخی
هب مه دعب .«رففک» :تسا هدش ،«رف» و «فک» :دیوگب هتساوخی .تسا یراده گن یانعم هب «فک»
هب .تسا هدش هدایپ نآ یوریسایق یاهنابز طبابوض و ،«رففک» :تسا هدش و هدمآ رد یثالث تروص
تسرد هدام رد فرح نیا ایآ هک دینی بب دیه اوخب امش رگا سپ .منکی مضرع ار نیا لامتحا تروص
دعب ،دینکی مهاگن مه «رففک» عم تحم یانعم نآ هب ،دینی بیم ار «رف» و «فک» لوا ،تسین ای تسه
هن ای دشاب «رف» و «فک» زا یبیکرت ،«رففک» دوشیم اعقاو دینی بیم

تسرد یثالث یهدام کی دعب .«فع» ،«عض» :تسا هدوب شلصا ؟تسا تروص هچ هب «فعض» رد نالا
هدش و هدمآ دیدپ یهملک کی ،تسا هدوب یکی مود یهملک لوا فرح اب نآ نیع نوچ ؛اچ .تسا هدش
میراد انعم ود نوچ ؛اچ .دهدیمن باوج بوخ «فعض» رد دغاق نیا .تسا لامتحا کی نیا .«فعض» :تسا
راک هچ اجنیا رد .دهدیمن باوج بوخ اذل ،ددرگرب مه هب فلکت اب دیاب هک میراد یی انعم ود ی تقو
مکاح یرگیدی دغاق هک دراد لامتحا اجنیا رد .تسا غللا هق ف بوخ دراوم زا یکی متفگ اذل ؟مینک
دشاب .

تاملک مود فرح کارتشا (ب) و اهنآ ماغدا و یی انث یثالث تاملک لی کشت

رد ه دغاق نی ا هک تسا لاس تسبی زا شیب دیاش .تسا هدمآ م نهذ رد لب ق تقو یلیخ ار ه دغاق لصا
زا یکی .دهدب ناماس ار ی دعب یاههژاو هتسناوت یم نابز رتسب رد هک یی اهزیچ عاونا .تسا هدمآ م نهذ
لعف ود نی ا مود فرح .دراد راک اهنآ یانعم اب و دیایب مه رس تشپ دهاوخیم لعف ود هک تسا نی ا دغاق
رد ،بُخ .دنتسه لعف ود اهنآ .درک رارف هرابود و درک هلمح ؛«رف» و «رک» :دیوگب دهاوخیم .تسا یکی
میوگب دیاب دیوگیم فرع ،دربب راک هب دهاوخیم فرع و دریگیم اج ادعب هک یعی رس تالامع تسا
یم و دنروآ یم ار لوا فرح ود ،بُخ .دنراد کرتشم ءار ود ؟دنراد ی کرتشم فرح هچ نالا ،بُخ ،«رف» و «رک»
و «رک» :میوگب متساوخیم ای ؟«رف» و «فک» ماهتفگ ایآ .تسا کرتشم هک مود فرح هب دننز
تلوهس رطاخ هب ار کرتشم فرح ،«رف» و «رک» ینعی «رفک» .«رفک» متفگ ار «رف» و «رک» ؟«رف»
یم ادیپ دهاوش یگبلط یاضف رد نوچ دمآ م نهذ رد .تسا یلم تحم ه دغاق نی ا .مدرک ادج ناسل رب
دمآ یم رد روح نی ا اب هک دیدیم ار ی دهاوش مدآ .مدرک

یهدام رد هدعاق ود ره قیبطت لیلد فشک و «فعض» نآ یانعم ود ندوب داضتم

رگیدی و، تسا «فع» و «عض»، «فعض» یهملک؟ ریخ ای دیآ یم «فعض» یهدام رد لامتحا نیا ایآ میوگی، هدی سر ام تسد هب هک الاح، تسا هدش لامعا هدعاق ود ره هدام نیا رد. تسا «فع» و «فض» دینک هاگن قیقحتلا رد؟ تسیچ یانعم هب «فع»؟ تسا انعم هب «فع» و «عض»؟! تسات ود ارچ. تسا هدعاق ود نیا نیب کرتشم «فع» نالا.

«فع»

عیش قلق یلع لاد رخآلا و. حیبقلا نع فکلا امهدحأ: ناحیحص نالصأ: فع-اقم و ةفع فعی فع دق و. فیفع و فع لجر و. یغبني ال امع فکلا: ةفعلا-لوالأف اضیأ یه و، عرضلا یف نبلللة یقب: ةفعلا-یناثلا لصلأا و. افافع و ةفافع. ةفافعلا هتقیس: انال ف تففع. ةفافعلا.

و. فیفع وهف، هنع عنتما: افع و ةفع برض باب نم فعی عیش نع فع-ابصم یدعتی و. کذلک ففعت و، ةفع ؤارما و فع لجر و، فع لثم قلاسملا نع فعتسا. افاع و هفعأ فیفعلع مج و. افافع ةلل هفعأ لاقیف فلألأاب.

و. فک: ةیندللا عامطألا و مراحملا نع فع. لمچی ال و لچی ال امع فکلا: ةفعلا-اسل. ةلل هفعی ففعتسی نم -ثیدحلا یف.

لیق و. سانلا نم لاؤسلا و مارحلا نع فکلا وه و، افافعلا بلط: فافعتسالا و یف ثمرلا یقب: ةفعلا و. عیشلا نع ةهازنلا و ربصلا بلط: فافعتسالا. عرضلا.

قیقحتلا و

هتاوئش و هتالیامت نع سفنلا ظفح وه: ةداملا یف دحاولا لصلأا نأ و فالخل بجوی امع و تامرحملا نع سفنلا ظفح یوقتلا نأ امک. ةیناسفنلا [1]«نایصعلا»

امهدحأ: ناحیحص نالصأ: فع». تسا هدنادرگن رب لصا کی هب. دیوگی هچ سییاقم دینیبب: «اقم» کی نیا. دریگی ار شدوخ یولج هک تسا یسک فیفع. دریگی ار شدوخ یولج: «حیبقلا نع فکلا رخآلا و»؟ تسیچ ینادرگرب یانعم کی هب یتسناونتن سرافنبا یاقآ هک یرگیدی انعم. تسا انعم

رد دض یانعم ود ، تعلق و دای دزا «وفع» هدام

؟تسا هدش عمج وفع رد داضتم یانعم ود نی روطچ :درگاش

،تسا هدوب نم نهذ رد نی :داتسا

،دیآیم وفع یور لکشم و دوشیمن لح لکشم تروص نی رد :درگاش

،تسا مود لاؤس ،تسا تروص نی هب ارچ «فع» هکنی اما ،دش لح نی نآلا ،دیآیمن یلکشم :داتسا
ار نی دجنملا تشپ رد مدرک ضرعّالبق ؟دش انعم ود «فع» ارچ :دیوگیم امش ،لوا رب یلاکشا هن
اهرازفامرن رد دجنملا نتم هنافساتم ،«دض» دیوگیم دجنملا دوخ ار هملک دصیس دودح هک ماهتشون
دش هتشاذگ نآ یریوصت فاید یپ اهلاس زا دعب ،تسینّارهاظّالسا ،دینک ادیپ عیرسات هدمای
داضتم یانعم رب تلالد یوغل یهدام نی ینعی دض ،«دض» :دیوگیم دجنملا دوخار دروم دصیس یالاب
هکنی ؛«هیلع تدجوف» ،مینک لح ار نآ دیاب و تسا عوضوم کی برع مالکرد شدوخ نی ،دنکیم
یلیخ ینعی ندمآ دجو هب ؟تسا انعم هب «رکب یبایلع تدجو» :دراد هیلع لّلالا مالس ارهز ترضح
،دمآ بضغ هب ینعی «دجو» ،تسا دجو نیمه ،تسا دض هک یتاغل زا ،ریخ ؛!؟دندش لاجشوخ ناشتسد زا
،میراد دض دروم دصیس :دیوگیم ،تسا سکع ربّاقیقد ،دمآ رورس هب و دش لاجشوخ ینعی «دجو»
دراوم یلیخ ینعی ،ماهتشون باتک تشپ و ماهدرک هفاضا نآ هب ار تسا هدروای و هک ار یدراوم
امش ،دنتسه دض یلو ،تسا هتشاذگن اهنآ یارب دجنملا رد ار «دض» یهملک اما ،دنتسه دض هک تسه
تسا برع نابز رد یلک زیچ کی نی ،دوش لح اهنای دیاب ،بُخ ،تسا دض دینیبیم ،دینکیم هاگن هک
هدعاق زا «فعض» میوگب رگا مینیبیم ام هک تسا ام ثحب زا ریغ یلو ،مینک شلح دیاب هک
«رثک و داز» یانعم هب «فع» و ،تسا ماحدزا یانعم هب «فض» ،دیآیم رد روح ،هدرک تیعبت «فع ،فض»
،تسا

؟دندزاد یزیچ هچ اب بسانت همض و هحتف هک دیاهدرك رکف مه شتاکرح هب ۲: درگاش

هرسک یتقو یلو ،تسا ندوب فیعض یارب «فغض» و «فغض» هک تسا روطچ دنیامرفیم اقآ :داتسا
یهدوع رب ،منادیمن ،تسا هدوب مه یرکف مه رگا ،تسین مدای یزیچ نآلا ،تسا دای دزا یارب ،دش
دشاب ناتدوخ

،دراد اهنآ یلامعتسا بابوبا هب اهنآ ردصم :درگاش

،مینکیمن فقوت هغللا هوق رد ؟تسا هدش لامعتسا نآ ارچ هک تسا نی رس تبحص ،بُخ :داتسا
؟دندهرب راک هب نآ یارب ار هرسک ،فرع ترطف رد ارچ

ب ل ط و ی ز ر و ت ف ع ی ا ن ع م
ف ف ع ت س ی ل و « ی ه ی آ ر د ح ا ک ن
» ا ح ا ک ن ن و د ج ی ا ل ن ی ذ ل ا

ه‌روا «فف» ی‌ه‌دام لی‌ذ رد نی‌رح‌ب‌لا ع‌م‌ج‌م .دی‌ن‌ک ه‌ع‌ج‌ارم نا‌ت‌د‌و‌خ می‌و‌گ‌ی‌م ار‌ث‌ی‌ح نی‌ا نم :دا‌ت‌سا
:دن‌ی‌ام‌رف‌ی‌م نا‌ش‌ی‌ا .ت‌سا

«(ففع)»

ريقفلا ناك نإ يَأ [24/ 33] احاكَن نودجي ال نيدلا ففعتسيلي و ىلعات هلوق
هضاي رلاب عفلا بلط و وهشلا عمق يف دهتج يلف حاكَنلاب رقفلا ةدايز فاخي
هابلا مكَنم عاطتسا نم بابشلا رشعم اي "لاق امك هتوهش نيكستل
وه فافعتسالا ليق و "ءاجو هنإف موصولاب هيلعف عطتسي مل نم و ،جوزتي ل
ال يَأ احاكَن نودجي ال هلوق و جوزتي يَأ ؛ففعتسيلي و هلوق ىنعمف ،حاكَنلا
لللحتف حكن اذإف ،ةقننلا و رهمللا وه و حاكَنلا نع اببسم نوكي ام نودجي
نأ زوجي ال و ،حاكَنلا قوقح هب يدؤي ام هلصف نم هيئغيف قزرلا باب هيلع
ةللابل نطللا ءاسا هنأل قحلل موزل فوخل حاكَنلا كرتي

هيوڤري يذلل ثيڤدحلل ع ٲلل دب ع يبل تلل "للق رامل نب قاحسل نع ثيڤدحلل ف و هائل مائل جيوزلابل هرمائل ؤاحلل هيلل ؤكش ف ص يبلل ؤائل ؤالجر نائل سائل الل ع ٲلل دب ع وبل لالق ف ،لارم لائل هرمائل ؤالجر ؤاحلل هيلل ؤكش ف "لائل الل و ؤاسلل عم قزرلل :للق مائل ،قق وه معلن

و ىلاعت ٲلل لوق ىف ؁ ٲلل دب ىبأ ن ب ٲو ن ب ءىواع م ءىدح ىف و [1]»"هلصف ىف ٲلل مٲن غى ىءح نوحوزءى :لاق "ٲلآ ففءءسئل

چرخ هب تفع. «عنتمی»؛ دیریگب ار ناشدوخ یولج ینعی؛ «احاکن نودجی ال نیذلا ففعتسلی و» و. «دنروآی مئیدح نآ یارب و دنیامرفی ناشیا مه ار رگید یانعم کی، تسایانعم کی نیا، دندهب لوپ هک یناسک ینعی؟ تسایانعم هچ هب «احاکن نودجی ال نیذلا». «حکنیلف» ینعی «ففعتسلی ادخ، دندنک ج اودزا دنورب؟ دندنک راک هچ، دنشاب هتشاده ناخ کی دنداوتیمن و دنتسه ریق ف، دندرادن «حکنیلف» ینعی «ففعتسلیلف» نیاربانب. [2] صَفْ نَم مُهَلِّلٌ مَّهَيِّنٌ عِيَّيْ تَحْ». دهدیم

لاس ره [بارحم دیهش] یقودص یاقآ جاح موحرم هک ینامه ؛«رامع نب قاحسإ نع شیدحلأ یف و»
یتأ الجرنأ» :درک ضرع و دمآ مالسلال هیلع ترضح رضح .دندرکیم رکذ یایخوش نآ یارب و دندن اوخیم
چیوزتلابل هرمأف» ،متسه ریقف یلیخ تفگ ؛«ةجاحلأ هیلإ یکشف هلآ و هیلع ؤللل یلصل یبئلأ

لأؤس مالسلا هیلع ترضح زا؛ «تارم ثالث هرمأ یتح جيوزتلا هرمأف ةجالحا هیلإ یكشف هاتأ مٹ مٹ، قح وه معن مالسلا هیلع ؤللأ دبع وبأ لاقف»!؟ تسا تسرد نی ؤللأ لوسر نبای هک دننکیم «لایعل وءاسنلأ عم قزرلا: لاق

.تسا «تفع» یدایز هشی ر زا اچنی. تسین حاکن یانعمهه، «ففعتسیلف» اضف نی رد، بُخ هن. ندرک دایز بلط ینعی «فعتسا». دورب لایعو له ندرک دایز تمس ه ینعی «ففعتسیلف» تالایع، دنک دایز ار شدوخ تالیکش ت ینعی «ففعتسیلف». دشاب حاکن یانعمهه «تفع» هکنی. دشاب امش یهدهعرب نی. دراد ار نی «ففع» یهملک نیاربانب. دهذب وا هب دنواذخ ات دشاب هتشاد یاهلحهار زا یکیّ الثم؟ تسیچ دادضا یلک دعاوق؛ دادضا ثحب لصا دوخ؟ دراد انعم ود «ففع» ارچ الاح هک تسا نی شهجو کی، مینیبیم تیعض ام هک یاهدام کی رد اسب هچ ینعی. مٹفگ زورما ار دادضا کی مه اچنی. تسین ضقانت یلو، تسا امن ضقانت سکوداراپ لثم دض ود نآ هک دراد یعماج کی ود زا نابز هک تسا نی ارگی د باوج کی یلو. تسا باوج کی نی. تسا امن داضت هک دراد یعماج یانعم یانعمهه ب قیروط کی زا «دجو». دیدیسر نی هب ددعتم دعاوق زا. تسا هدیسر دض ود نی هب قیروط یارب زورما هک ینیمهه لثم. تسا هدمآ رورس یانعمهه، یرگید قیروط و هدعاق لامعا زا و تسا هدمآ بضغ م.درک ضرع «فعض»

[1]. ۱۰۲ ص ۵، ج ۵، نیرحبالا عجم.

[2]. ۳۳ یهآ، رونلأ.

تاملک زایری گعماج یهویش ةغلللا هقف رد

هدعاق ود نآ اب .دراد داضتم یانعم ود هک دوب نیا ،«فعض» یهشیری هرابرد هدنب لاؤس :درگاش
دشاب هدش لح مه «فع» رد داضت هک تسای نامز ندش لح نیا .مینک لح ار اهنآ میتسن اوت

شدوخ هک تسای بی کرت ؟تسای ندض ارچ «فع» .دنکیم قرف .تسای یانث «فع» دوخ ؛ریخ :داتسا
ار داضت نیا اهنآ بی کرت زا ،تسای یانث نوچ ،هیف نحنام رد اما .مینک لح ار نآ دیاب .تسای طی سب
میوریم شلابند هب ؤلللاشنا ؟تسای دض ارچ «فع» .میهدیم باوج

مییری گب رطن رد اچک ار داضتم یانعم ود نیا دح هک تسای نیا ،تسای هدنب نهذ رد هک یزیچ :درگاش
نیا هب .دنامیم هفاضا نآ یقب ام ،دنک رپ ار یمک یه دودحم یتقو ،مییری گب رطن رد مک ار شدح رگا
تسای مک مییوگیم و مییریگیم رطن رد رتگرزب ار شدح هک تسه مه یتقو کی .مییوگیم هفاضا
دوشیم مک و هدایز موهفم ندرک ادیپ انعم ثعاب میرح نتفرگ رطن رد ینعی

تروص هب اهدرب راک رد نآ هک دراد یانعم کی تغل لصا ؛مدرک ضرع هک یلوا لحه ار نآ ینعی :داتسا
دهدیم ناشن ار شدوخ داضتم

مینک هاگن شلبق زا رگا ینعی .دش حرطم ریش یه هفاضا یارب هفافع رد هک یانعم لثم :درگاش
دنامیم یقاب یمک ،دش هدی شود یتقو یلو .تسای دایز یلیخ ریش نآ مییوگیم

یانعم لصا الاح ،بُخ .تسای اهنآ رب دئاز مه و تسای مک مه ،دنامیم یقاب هک یریش نآ اقاقتا :داتسا
؟تسیچ «فع»

دنامیم یقاب هک تسای ریش ندوب دایز یه ناشن ۲: درگاش

فرح ود غارس هک دوب نیا ،میتشاد هک یراک هار اهی یانث رد :تسای نیا میراد هک یراک هار :داتسا
راک هب ءاف و هتفر راک هب نیع اج ره و میتفریم نابز رتسب لک هب دعب .ءاف و نیع ؛میتفریم
اهرازفامرن نیا ،میدوب لوغشم نیا هب هکی نامز نآ .میدرکیم یری گعماج اهنآ یهمه نیب ،هتفر
ره ،مرادرب ار دجنملا هکنیا .دوبن هنافسأتم ،تسه مدای ار میتشاد مدوخ هک یلاح نآ دوب رگا .دوبن
اهی یانث رد .منک انعم یری گعماج دعب و لعفللا ءاف ،لعفللا نیع ؛تسای هتفر راک هب نیع اچک
و «دم» .تسای فرح ود نوچ ؛تسای رت ناسآ اهی یانث .مدرک عورش اهی یانث زا لوا .ماهدرک ار راک نیا
مروایی تسد هب ات متشگیم اهنیا لابلندهب .دوب تحار یلیخ رگید مه لباقم .«زم» و «مذ» .«مد»
تسای هدرک ار راک نیمه مه لبج نسح یاقآ .مینک یری گعماج و تسیچ اهدرب راک رد فرح نآ یانعم

رد .«داعبا وُدرط ف» :دیوگیم ءاف دروم رد ،^[1] «ام ؤدح عم ؤقر یلع ماحتلا ع» :دیوگیم همدم ردّالثم
دی.نرب «داعبا وُدرط» هب ار «ام ؤدح عم ؤقر یلع ماحتلا» دیاب دیوگیم «فع»

؟دیدرکیم راک هچ ار دض انعم دیدرکیم یری گعماج یتقو :درگاش

الصا مینیبیم ام ینعی. دنکیم هدنز ار شدوخ اهنآ یاهفرح تقو و نآ، دیدرک یریگعماج ی تقو: داتسا لصا. دوب شیهادرپاک بسانت هب اهنآ هکلب. دوب «هدایز» یناعمهب هب و دوب «هلل» یناعمهب هب هدایز رد ار نآ دیناوتیم امش هک دراد ییاهدرپاک. دیآیم رد روج اهنآ اب هک دوب یزیچ کی «فع» یناعم ییاههژاو هک تسا نیامه هفیرش تایآ بیاجع را. دیربب راک هب تعلق رد دیناوتیم و دیربب راک هب یناعمهب مه و وقع یناعمهب مه، «وعلق لق». دنکیم هدافا مه اب ار انعم نیدنچ هک دربیم راک هب ار. تسا هدایز.

نیره اطلال نیبیطال هلا و دمحم یلع هللا یلص و نیملاعلا بر هللدمحلا و

۴۱ ص، لبع نسح، لصؤملا یقاق تئشالا مجعملا باتک [1]